

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Szociáletika

Egyetemi tanév 2026-2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Római Katolikus Teológia Kar
1.3. Intézet	Római Katolikus Didaktikai Teológia Tanszék
1.4. Szakterület	Teológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés (BA)
1.6. Tanulmányi program/ Képesítés	Római Katolikus Didaktikai Teológia
1.7. Képzési forma	Nappali tagozat

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Szociáletika	A tantárgy kódja	RLM1326
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	Prof. univ. dr. habil. Holló László		
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Prof. univ. dr. habil. Holló László		
2.4. Tanulmányi év	II–III	2.5. Félév	2
		2.6. Értékelés módja	Kollokvium
2.7. Tantárgy rendszere	Választható	2.8. Tantárgy típusa	Szakosító tárgy (DS)

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	4	melyből: 3.2. előadás	2	3.3. szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	56	melyből: 3.5. előadás	28	3.6. szeminárium/labor	28
3.5 Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
3.5.1. A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása (ET)					7
3.5.2. Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					2
3.5.3. Szemináriumok/ laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása (nagyobb vagy egyenlő a tantárgy naptárában az ellenőrzési feladatokra előírt összórással)					7
3.5.4. Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
3.5.5. Vizsgák					2
3.5.6. Más tevékenységek: kommunikáció a tárgyfelelőssel					0
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszám					19
3.8. A félév összóraszám					75
3.9. Kreditszám					3

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. tantervi	Nincs.
4.2. kompetenciabeli	Szakmai motiváció és elkötelezettség a keresztény szociáletika tanulmányozása iránt.

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Videoprojektorral felszerelt terem; Zoom/Microsoft Teams platform ismerete.
5.2. A szeminárium/ labor lebonyolításának feltételei	Videoprojektorral felszerelt terem, internetkapcsolattal; könyvtár; Zoom/Microsoft Teams platform ismerete.

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák (a tantervből kell átvenni)¹

¹ A tanulmányi program tantervéből át kell venni azokat a szakmai és/vagy transzverzális kompetenciákat, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. Minden

Szakmai kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CP1	C1. A Római Katolikus Egyház erkölcssteológiájának és alapvető etikai elveinek kifejtése az oktatói tevékenységben. C1.1 A Római Katolikus Egyház eszmei rendszereinek és etikai elveinek magyarázata és értelmezése az oktatói tevékenységben. C1.2 Az alapelvek és alapszabványok alkalmazása a vallás és társadalmi vonatkozásainak kutatásában. C1.3 A hit igazságainak bemutatása a normatív tanítás tartalma és a tudományok közötti párbeszédben, az egyházi közösség és a polgári társadalom közötti párbeszédben, az ökumenikus párbeszéd szellemében más keresztény felekezetekkel.
CP4	C4.1 A katolikus tanítás és az Egyház erkölcsi elveinek akadémiai szintű bemutatása. C4.9 Vallási és közösségi rendezvények és ünnepségek szervezésének képessége.
Transzverzális kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CT1	C1. A szakmai feladatok határidőre, pontosan, hatékonyan és felelősségteljesen való teljesítése, az etikai elvek és a szakmai deontológia betartásával. C1.2 Az oktatói és kutatói tevékenységek végzése a szakmai etika és deontológia normáinak betartásával.
CT2	C2.2 Az egyházi közösség ösztönzésének képessége az állampolgári érzék fejlesztésére konkrét helyzetekben.

6.2. A tanulmányi programra jellemző képzési eredmények (a tantervből kell átvenni)²

A tantárgy által megcélzott tanulási eredmények		
Kompetencia kódja	Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)	Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
CP1	Leírja a keresztény szociáletika elveit és a társadalmi tanítás dokumentumait, felelősen ellátva a szakmai feladatokat az etika és deontológia normáinak betartásával.	Alkalmazza az Egyház szociáletikai elveit az oktatói és pasztorális tevékenységben, a szakmai etika és deontológia normáinak betartásával.

7. Tárgy-specifikus tanulási eredmények

Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)	
1. A hallgató ismeri a keresztény szociáletika alapjait és specifikus módszertanát: az egyéni etika és a szociáletika megkülönböztetését, az Egyház szociális tanítása forrásait és történeti fejlődését.	
2. A hallgató ismeri a katolikus szociális tanítás alapelveit: a személyi méltóságot, a közjót, a szolidaritást, a szubsidiaritást és a javak egyetemes rendeltetését.	
3. A hallgató ismeri az Egyház szociális magisztériumának dokumentumait a Rerum novarum-tól (1891) a Fratelli tutti-ig (2020) azok történeti és teológiai kontextusában.	
Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)	
1. A hallgató képes elemezni konkrét társadalmi problémákat a keresztény szociáletika elvei és a magisztérium dokumentumai szemszögéből.	
2. A hallgató képes kidolgozni és érvelve bemutatni egy szociáletikai témát, felhasználva a teológiai forrásokat, az egyházi dokumentumokat és a szakirodalmat.	
3. A hallgató képes alkalmazni az Egyház szociális tanításának elveit konkrét oktatási, pasztorális és közösségi kontextusokban.	

kompetencia esetében változatlan formában át kell venni a teljes kijelentést, beleértve a kompetencia kódját is, ahogyan a tantervben megjelenik. Amennyiben a két kategória közül valamelyikből nem vesznek át kompetenciákat, a táblázatban az adott kategóriának megfelelő sort törölni kell.

² Meg kell említeni a tanulmányi programra jellemző képzési eredményeket, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. A tantárgy típusának (alaptárgy/szaktárgy/kiegészítő tárgy) megfelelő jellemzőket változatlan formában kell átvenni a tantervből, és a kapcsolódó kompetencia jobb oldalán kell feltüntetni.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések ³
Bevezetés. Fogalm meghatározások: az egyéni etika és a szociáletika	Interaktív megbeszélés	A témák, a bibliográfia és a követelmények bemutatása.
A katolikus szociális tanítás forrásai és fejlődése	Frontális előadás, dialogikus módszer magyarázatokkal és példákkal; közös elemzés	Holló, 2017; Anzenbacher, 169–185.
A szociális tanítás alapidokumentumai	Frontális előadás, dialogikus módszer magyarázatokkal és példákkal; közös elemzés	Beran–Lenhardt; Holló, 2017; Anzenbacher, 118–168.
Alapelvek: a személyi méltóság	Frontális előadás, dialogikus módszer magyarázatokkal és példákkal; közös elemzés	Anzenbacher, 19–39
Alapelvek: a szolidaritás	Frontális előadás, dialogikus módszer magyarázatokkal és példákkal; közös elemzés	Höffner, 39–41; Anzenbacher, 186–200.
Alapelvek: a szubszidiaritás	Frontális előadás, dialogikus módszer magyarázatokkal és példákkal; közös elemzés	Anzenbacher, 200–215; Höffner, 49–52.
Alapelvek: a közjó	Frontális előadás, dialogikus módszer magyarázatokkal és példákkal; közös elemzés	Muzslay, 1997; Höffner, 42–49.
A társadalom rendiális struktúrái: a házasság	Frontális előadás, dialogikus módszer magyarázatokkal és példákkal; közös elemzés	Höffner, 77–100.
A társadalom rendiális struktúrái: a család	Frontális előadás, dialogikus módszer magyarázatokkal és példákkal; közös elemzés	Muzslay 1997; Höffner, 100–122.
A társadalom rendiális struktúrái: a munka és a hivatás	Frontális előadás, dialogikus módszer magyarázatokkal és példákkal; közös elemzés	Höffner, 123–156.
A társadalom rendiális struktúrái: a gazdaság	Frontális előadás, dialogikus módszer magyarázatokkal és példákkal; közös elemzés	Muzslay, 1993; Höffner, 157–226.
A társadalom rendiális struktúrái: az állam	Frontális előadás, dialogikus módszer magyarázatokkal és példákkal; közös elemzés	Holló, 2005; Höffner, 227–280.
A társadalom rendiális struktúrái: a népi közösség	Frontális előadás, dialogikus módszer magyarázatokkal és példákkal; közös elemzés	Höffner, 282–298.
Összefoglalás	Interaktív megbeszélés	–

Könyvészet

Dokumentumok

- A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai, (Szerk. Dr. DIÓS István), Budapest 2000.
- Az egyház társadalmi tanítása. Dokumentumok, (Szerk. TOMKA M. és GOJÁK J.), Budapest é.n.
- Az Egyház társadalmi tanításának kompendiuma [ETTK], Budapest 2007. In: https://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/justpeace/documents/rc_pc_justpeace_doc_20060526_compendio-dott-soc_hu.html (2024. január 20)
- Hittani Kongregáció: Katolikusok részvétele és magatartása a politikai életben, in: (2003. január 16) < <https://regi.katolikus.hu/konyvtar.php?h=147>> (2023. január 20).
- Ferenc pápa *Fratelli Tutti* kezdetű enciklikája a testvériségről és a társadalmi barátságról, Szent István Társulat, Budapest 2021. In: https://www.katolikus.hu/media/Fratelli_tutti_keresheto.pdf (2024. január 20)
- Ferenc pápa, *Laudato si'* közös otthonunk gondozásáról, SzIT Budapest 2015. In: https://regi.katolikus.hu/konyvtar/ferenc_papa_laudato_si_enciklika.pdf (2024. január 20)

Szakirodalom

- ANZENBACHER, A.: *Keresztény társadalometika*, Budapest 2001.
- BERAN F.-LENHARDT F., *Az ember útja. Az Egyház társadalmi tanítása*, Harmadik, bővített kiadás, Budapest 2021.
- HÖFFNER, J., *Keresztény társadalmi tanítás*, Budapest 2002.
- HOLLÓ L., *A Katolikus Egyház társadalmi tanítása: az individuáletikától a társadalometikáig*. In: *Studia Theologica Transsylvaniae*. Alba Iulia - Gyulafehérvár 20/2 (2017), 197–213 (CEEOL).
- HOLLÓ L., *The Impact of the Catholic Church's Social Doctrine. on Life in the Archdiocese of Alba Iulia*. In: *Studia Universitatis Babeş-Bolyai Theologia Catholica Latina*. 1 (2018), 38–51. (CEEOL).
- HOLLÓ L., *A keresztény társadalmi tanítás – cél és út*, in: *Keresztény Szó*, XIII(2), 9–14, 2002.

³ Például szervezési szempontok, ajánlások a hallgatók számára, a kurzushoz/szemináriumhoz kapcsolódó konkrét szempontok, mint például a területen dolgozó szakemberek meghívása stb.

- HOLLÓ L., *A multikulturalitás és nemzetiség érték(telenség)ének bibliai alapjaihoz*, in: Studia Theologica Transylvaniensia 4, 2003, 135–148.
- HOLLÓ L., *Biserica și minoritățile. Etica socială a Bisericii Romano-Catolice în slujba reconcilierii etnice*, in: Ioan-Vasile Leb-Radu Preda (szerk.), Unitatea Bisericii. Accente eclesiologice pentru milleniul trei, 2005, 434-446.
- HOLLÓ L., *Das Verhältnis zwischen Kirche und Staat in der Theologie der Katholischen Kirche*, in: Dr. Nifon Mihăiță (red.), Kirche – Staat – Gesellschaft; Biserică – Stat – Societate, Documentația conferinței Academiei Evanghelice Transilvania (AET) în cooperare cu AIDRom (10.–12. octombrie 2003 / Sibiu, Seria ACADEMIA Vol. I., București, 2005, 130–144.
- HOLLÓ L., *The Clash of Civilizations – Der Fall Siebenbürgen*, in: Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Theologia Catholica Latina, L(1), 2005, 57–82.
- MUZSLAY I. S.J., *Az Egyház szociális tanítása*, Budapest 1997.

8.2 Szeminárium/ Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés. Témák, bibliográfia, követelmények bemutatása.	Interaktív bemutatás	A szemináriumi tevékenység megbeszélése
2. XIII. Leó: Rerum Novarum (1891)	Interaktív bemutatás, vitaindító, vita	RN; BERAN-LENHARDT; <i>Dokumentumok</i>
3. XI. Piusz: Quadragesimo anno (1931)	Interaktív bemutatás, vitaindító, vita	QA; BERAN-LENHARDT; <i>Dokumentumok</i>
4. XXIII. János: Mater et magistra (1961)	Interaktív bemutatás, vitaindító, vita	MM; BERAN-LENHARDT; <i>Dokumentumok</i>
5. XXIII. János: Pacem in terris (1963)	Interaktív bemutatás, vitaindító, vita	PT; BERAN-LENHARDT; <i>Dokumentumok</i>
6. VI. Pál: Populorum progressio (1967)	Interaktív bemutatás, vitaindító, vita	PP; BERAN-LENHARDT; <i>Dokumentumok</i>
7. VI. Pál: Octogesima adveniens (1971)	Interaktív bemutatás, vitaindító, vita	OA; BERAN-LENHARDT; <i>Dokumentumok</i>
8. II. János Pál: Laborem exercens (1981)	Interaktív bemutatás, vitaindító, vita	LE; BERAN-LENHARDT; <i>Dokumentumok</i>
9. II. János Pál: Sollicitudo rei socialis (1987)	Interaktív bemutatás, vitaindító, vita	SRS; BERAN-LENHARDT; <i>Dokumentumok</i>
10. II. János Pál: Centesimus annus (1991)	Interaktív bemutatás, vitaindító, vita	CA; BERAN-LENHARDT; <i>Dokumentumok</i>
11. XVI. Benedek: Caritas in veritate (2009)	Interaktív bemutatás, vitaindító, vita	CV; MIKE-SZALAI; NOVITZKY
12. Ferenc pápa: Fratelli tutti (2020)	Interaktív bemutatás, vitaindító, vita	FT; DEÁK;
13. A politikai szeretet Ferenc pápa tanításában	Interaktív bemutatás, vitaindító, vita	WAPPLER;
14. Összefoglalás	A szeminárium értékelése	

Könyvészet

Dokumentumok

- *A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai*, (Szerk. Dr. DIÓS István), Budapest 2000. In: <https://archiv.katolikus.hu/zsinat/> (2024. január 20)
- *Az egyház társadalmi tanítása. Dokumentumok*, (Szerk. TOMKA M. és GOJÁK J.), Budapest é.n. A dokumentumok elérhetőek in: <https://katolikus.hu/dokumentumtar> (2024. január 20); <https://tarsadalomformalas.kife.hu/category/alapdokumentumok/> (2024. január 20);
- Ferenc pápa *Fratelli Tutti* kezdetű enciklikája a testvériségről és a társadalmi barátságról, Szent István Társulat, Budapest 2021. In: https://www.katolikus.hu/media/Fratelli_tutti_kereshto.pdf (2024. január 20)
- XVI. Benedek: *Caritas in veritate*. Budapest 2011. In: https://www.vatican.va/content/benedict-xvi/hu/encyclicals/documents/hf_ben-xvi_enc_20090629_caritas-in-veritate.html (2024. január 20)

Szakirodalom

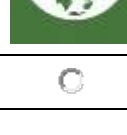
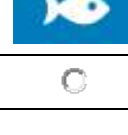
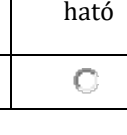
- ANZENBACHER, A.: *Keresztény társadalometika*, Budapest 2001.
- BERAN F.-LENHARDT F., *Az ember útja. Az Egyház társadalmi tanítása*, Harmadik, bővített kiadás, Budapest 2021.
- DEÁK Dániel tanulmánya Ferenc pápa „zöld” enciklikájáról. A „*Laudato si’*” kritikai fogadtatása. Mérleg Online – 2015 11. 12. In: <http://www.merleg-digest.eu/a-laudato-si-kritikai-fogadtatasa/> (2024. január 20)

- HÖFFNER, J., *Keresztény társadalmi tanítás*, Budapest 2002.
- MIKE Károly és SZALAI Ákos: *A szeretet társadalmi tanítása - javaslat XVI. Benedek pápa Caritas in Veritate enciklikájának értelmezésére*. In: <http://fontolvalhalado.igen.hu/850-a-szeretet-tarsadalmi-tanitasa--javaslat-xvi-benedek-papa-caritas-in-veritate-enciklikajanak-ertelmezesere.html> (2024. január 20)
- NOVITZKY Péter: *Fejlődés igazságban és szeretetben. XVI. Benedek pápa Caritas in Veritate enciklikája értelmezéséhez tett javaslat kiegészítése*. In: <http://fontolvalhalado.igen.hu/867-fejlodes-igazsagban-es-szeretetben.html#tovabb> (2024. január 20)
- Wappler Ádám, *A politikai szeretet teológiai alapjai Ferenc pápa tanításában*, Szent István Társulat, Budapest 2024. Elérhető in: https://real-phd.mtak.hu/1823/1/Doktoridisszertacio_WapplerAdamDOI.pdf (2024. január 20)

9. Értékelés

Tevékenység típusa	9.1 Értékelési kritériumok ⁴	9.2 Értékelési módszerek ⁵	9.3 Aránya a végső jegyben
9.4 Előadás	Az anyag ismerete: a keresztény szociáletika módszertana és alapelvei; a magisztérium szociális dokumentumai.	Félévi szóbeli kollokvium	40%
	Aktív jelenlét és interaktív részvétel az előadáson	Számontartás	20%
9.5 Szeminárium/ Labor	Egy szabadon választott szociáletikai téma kidolgozása és interaktív bemutatása PPT-vázlattal.	A szemináriumi referátum értékelése	20%
	Aktív jelenlét a szemináriumon	Számontartás	20%
9.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
A keresztény szociáletika specifikus módszertanának és alapelveinek (személyi méltóság, közjó, szolidaritás, szubszidiaritás) és a magisztérium szociális dokumentumainak ismerete. Egy szemináriumi téma kidolgozása és bemutatása. Az értékelési kritériumokban felsoroltakból minimális 45% megszerzése szükséges. Végső jegy: Félévi szóbeli kollokvium 40% + Aktív jelenlét az előadáson 20% + Szemináriumi referátum 20% + Aktív jelenlét a szemináriumon 20% = 100%.			

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)⁶

		A fenntartható fejlődés általános ikonja						
								
								Nem alkalmazható
								

⁴ Az értékelési kritériumoknak közvetlenül tükrözniük kell a tanulmányi program és a tantárgy szintjén kitűzött képzési eredményeket. Pontosabban, a várható képzési eredményeknél felsorolt eredményeket értékelik.

⁵ Javasolt mind a végső kiértékelési módszerek, mind a folyamatos kiértékelési stratégia meghatározása.

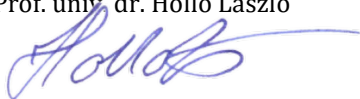
⁶ Válasszon ki egyetlen olyan ikont, amely az *Egyetemi folyamatban történő alkalmazására vonatkozó eljárás* szerint legjobban illeszkedik az adott tantárgyhoz. Ha a tantárgy általánosságban foglalkozik a fenntartható fejlődéssel (pl. bemutatja/bevezeti a fenntartható fejlődés általános kereteit stb.), akkor a Fenntartható Fejlődés általános ikonja rendelhető hozzá. Ha egyetlen ikon sem vonatkozik a tantárgyra, válassza az utolsó opciót: „Nem alkalmazható”.

Kitöltés időpontja:

2026.05.25.

Előadás felelőse:

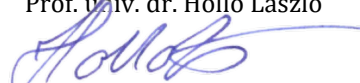
Prof. univ. dr. Holló László

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2026.06.02

Szeminárium felelőse:

Prof. univ. dr. Holló László

Intézetigazgató:
Prof. univ. dr. Nóda Mózes

